

Instuderings- och diskussionsfrågor

Hans Abrahamsson

*Den politiska ekonomins globala uttryck:
Sverige i en värld i förändring*

Bokförlaget Korpen

Utgiven med stöd av
Sveriges Kommuner och Landsting

Hans Abrahamsson
Den politiska ekonomins globala uttryck
Sverige i en värld i förändring
Första upplagan 2019

© 2019 Författaren och
Bokförlaget Korpen, Göteborg
Tryck: Scandinavian Book, Århus
www.bokforlagetkorpen.se

ISBN 978-91-88383-54-9

Del I

Det världsekonomiska systemets framväxt

Instuderingsfrågor

Ta gärna en stund innan Du sätter igång och läser denna del av boken och tittar på de inspelade föreläsningarna till att fundera igenom din egen förförståelse av detta ämnesområde.

Boken diskuterar vår tids samhällsordning och hur det lokala flätas ihop med det globala och där också statens roll förändras:

- 1) Hur skulle Du själv vilja beskriva den samhällsordning som pågår runt om i världen och också här i Sverige? Vilka faktorer anser Du själv ligga bakom samhällsordningen och hur tar sig dessa uttryck i din egen arbetssituation?
- 2) Vad tänker Du på när Du hör begrepp som globala ekonomiska regelverk och världsordning?
- 3) Hur upplever Du att sådana globala regelverk liksom statens förändrade roll slår igenom, påverkar den lokala nivån och får inflytande på din roll som kommunpolitiker eller tjänsteperson?
- 4) Vilka framtida utmaningar tycker Du själv följer med den stora samhällsordningen och som det blir angeläget att hantera?

Gruppdiskussionsfrågor

Boken diskuterar den stora samhällsomdaningen, framdriven i samverkan av en intensifierad globalisering, migration och urbanisering. Fundera på om den gav dig en ökad förståelse av den verklighet i vilken Du själv befinner Dig genom att besvara följande frågeställningar:

- 1) Beskriv i egna ord hur utvecklingen inom den Globala Politiska Ekonomin tar sig uttryck i din egen närmiljö. Hur märker Du exempelvis av Kinas betydelse i världsekonomin i din hemkommun? Hur tänker Du kring den politiska utvecklingen i Kina och på vilket sätt tror Du att denna skulle kunna påverka din egen hemkommun?
- 2) En viktig del i den pågående samhällsomdaningen utgörs av förändrade migrationsmönster. Vad tänker Du själv på när Du hör begrepp som transnationell migration och att människor allt oftare lever sina vardagsliv på flera olika platser samtidigt? Vad tycker Du skulle kunna göras för att öka migranternas känsla av samhällelig tillhörighet här i Sverige?
- 3) Fundera också på hur denna samhällsomdaning kan förväntas påverka politikens och den kommunala förvaltningens uppgifter i en nära framtid. Flera av författarna pratar om statens förändrade roll och den lokala nivåns ökade betydelse – vad tänker de på då? Ser Du själv exempel på detta i Din närmiljö?
- 4) Under denna första kursträff diskuterade vi kring utvecklingstänkandet under FN:s sex första utvecklingsårtionden. För att hantera vår tids globala utmaningar och sociala konflikter krävs ett nytt utvecklingstänkande. SDG och Agenda 2030 skulle kunna tänkas utgöra viktiga medel för att förstärka den sociala hållbarheten. Märker Du själv av något arbete som påbörjats för att uppnå Agendans målsättningar i din hemkommun. Vilka övergripande hinder tror Du själv kommer att kunna försvåra arbetet med att genomföra Agenda 2030?

Del II

Sverige i världsekonomin

Instuderingsfrågor

I bokens andra del diskuteras den globala politiska ekonomin och den stora samhällsomdaning som präglar vår samtid, där det lokala alltmer flätas samman med det globala. Processer som globalisering, migration och urbanisering utgjorde här genom sin samverkan viktiga drivkrafter. I denna del av boken beskrivs hur den globala politiska ekonomin slår igenom och påverkar samhällsutvecklingen i Sverige, såväl nationellt som lokalt.

Ta nu gärna en stund, innan Du sätter igång och läser denna andra del och tittar på de inspelade föreläsningarna, till att fundera igenom hur Du för närvarande tänker kring nedanstående frågeställningar:

- 1) Vilka utmaningar ser Du själv att arbetsmarknaden i din närmiljö står inför som en följd av den pågående samhällsomdaningen? Hur märker Du av statens förändrade roll, dels i samband med din yrkesutövning men också i din egenskap av samhällsmedborgare?
- 2) Under denna del av kursen kommer också frågan om social hållbarhet och social tillit att stå i fokus. Vad förstår Du själv med dessa begrepp? Hur ser Du själv på dess betydelse och vilken prioritet tycker du att dessa frågor får ute i den praktiska verksamheten?
- 3) Forskningsstudien diskuterar därutöver också det civila samhällets förändring och tudelning. Vilka erfarenheter har Du själv från samarbetet med det civila samhället? Vilka anser Du vara dess styrkor och vilka är dess svagheter?

Gruppdiskussionsfrågor

I bokens andra del diskuteras samhällsutvecklingen i Sverige, statens förändrade roll och det sociala kontraktets uppluckring. Speciellt uppmärksammas den sociala hållbarhetens förutsättningar och innebörd.

Fundera på om den gav dig en ökad förståelse av den verklighet i vilken Du själv befinner Dig genom att besvara följande frågeställningar:

- 1) Beskriv de utmaningar som Du anser att det svenska välfärdssystemet står inför, såväl finansiellt som till sin inriktning och utförande. Vilka olika befolkningsgrupper i din egen närmiljö tycker Du blir speciellt utsatta för samhällsordningens negativa konsekvenser. Hur ser Du på den offentliga sektorns möjlighet att fungera som någon slags stötdämpare?. I vilken utsträckning tycker Du det vore önskvärt att komplettera den offentliga sektorn med en framväxande gemensam sektor? Vilka utmaningar tror Du att samhället ställs inför härvidlag?
- 2) Växande inkomst- och hälsoklyftor gör att människor lever i allt mer skilda världar och att landet håller på att glida isär. De olika levnadsvillkoren präglar inte bara stadens olika delar utan även relationen mellan stad och land liksom mellan olika regioner. Hur tar sig denna uppdelning uttryck i din närmiljö? Vilka åtgärder tror Du skulle vara nödvändiga för att människors livschanser skulle kunna bli likvärdiga över hela landet? Tror Du själv att detta vore möjligt?
- 3) Ser Du själv tecken på framväxande våldsbejakande extremism i din egen närmiljö? Hur tar denna sig uttryck och på vilket sätt arbetar förvaltning och myndigheter med att försöka motverka denna? Hur ser Du på den roll som det civila samhällets organisationer och rörelser kan spela härvidlag?

Del III

Makt, medskapande och manöverutrymme

Instuderingsfrågor

I bokens tredje del diskuteras frågan om makt, politiskt manöverutrymme och frågan om den roll som medskapande och en medskapande medborgardialog kan spela för en socialt hållbar utveckling. Ta nu gärna en stund, innan Du sätter igång och läser och tittar på de inspelade föreläsningarna, till att fundera igenom hur Du för närvarande tänker kring nedanstående frågeställningar:

- 1) Hur ser Du själv på frågan om makt, vilka olika typer av makt och maktutövning kommer Du i kontakt med i din vardag? Utövar Du själv makt? På vilket sätt?
- 2) Under vilka omständigheter kan makt missbrukas? Kan Du själv minnas att Du blivit utsatt för maktmissbruk? Hur hanterade Du det?
- 3) Vilka är dina erfarenheter av medborgardialog och dess förmåga att bidra till ett ökat samhällsengagemang hos medborgarna? Vilka är de svårigheter som medborgardialogen står inför härvidlag och vad tror Du skulle kunna göras för att den skall komma bättre till användning?

Gruppdiskussionsfrågor

I bokens tredje del diskuteras FN:s globala mål för en hållbar utveckling, nödvändiga synvänder, vikten av medskapande, medborgardialog och det politiska manöverutrymmet.

Fundera på om den gav dig en ökad förståelse av den verklighet i vilken Du själv befinner Dig genom att besvara följande frågeställningar:

- 1) I vilken utsträckning märker Du själv av att det pågår något arbete i din hemkommun för att genomföra FN:s globala mål för en hållbar utveckling?
- 2) Hur upplever Du utifrån dina erfarenheter betydelsen av Agenda 2030 som ett transformativt verktyg för en hållbar samhällsutveckling?
- 3) Känns de synvänder som skisseras i denna tredje del relevanta för att hantera de utmaningar som du upplever att samhället står inför?
- 4) Hur ser Du på möjligheterna att mobilisera fler samhällsmedborgare till att delta i förändringsarbetet.
- 5) Vilken roll kan medborgardialog spela?
- 6) Hur ser Du på det politiska manöverutrymmet och vilka hinder upplever Du som mest problematiska att komma tillrätta med för att kunna öka medborgarnas delaktighet?
- 7) Vad skulle Du själv kunna bidra med, såväl som privatperson som i din yrkesroll, för att bidra till förbättrad social sammanhållning och en hållbar samhällsutveckling?